

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму підготовки магістрів
на кафедрі хімії та хімічної освіти
«Середня освіта. Хімія. Біологія та здоров'я людини»
за спеціальністю А4.06 Середня освіта (Хімія)
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

Нова українська школа (НУШ) ставить перед вищою школою виклик: підготувати вчителя-фасилітатора, який володіє не лише глибокими фундаментальними знаннями, а й здатний до інтеграції природничих дисциплін та впровадження інноваційних методик. Рецензована освітньо-професійна програма (ОПП) є змістовною відповіддю на ці запити.

Відповідність Професійному стандарту та концепції НУШ: програма побудована з чітким дотриманням вимог Професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти. У змісті компонентів ОПП простежується спрямованість на формування трудових функцій, зокрема: навчання учнів предметів, партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу та створення безпечного освітнього середовища.

Як практикуючий педагог, хочу відзначити високу якість методичного блоку. Програма передбачає вивчення таких ключових компонентів:

«Методика навчання хімії»: охоплює не лише класичні підходи, а й сучасні технології хімічного експерименту (в тому числі мікромасштабні дослідження), що є вкрай актуальним в умовах обмеженого фінансування шкільних лабораторій.

«Методика та сучасні технології викладання біології»: акцентує увагу на використанні активних методів (проектне навчання, кейс-технології) дозволяє майбутньому вчителю зробити уроки біології захопливими та практикоорієнтованими.

Зміст професійного циклу з фундаментальної підготовки (Теоретико-методологічні аспекти загальної та неорганічної хімії, Біологічна хімія, Теоретичні та експериментальні підходи до сучасного хімічного синтезу, Адаптогенез у біологічних системах, Рациональне природокористування та екологічна освіта тощо) логічно структурований. Важливо, що теоретичний матеріал не відірваний від практики і супроводжується навчальними практиками з означених компонентів, що значно підсилює практичну складову підготовки фахівців. Наскрізна система практик є сильною стороною ОПП і забезпечує поступове занурення студента у професійне середовище:

Навчальні практики дозволяють майбутньому вчителю опанувати специфіку роботи з реактивами і навчають аналізу і систематизації інформації, що є базою для організації позакласної та дослідницької роботи учнів (наприклад, для МАН).

Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої освіти – це кульмінаційний етап підготовки. Згідно з програмою, студенти залучаються до реального освітнього процесу, проведення уроків з хімії та біології, виховної роботи, виконання функцій класного керівника старших класів. Саме під час виробничої практики реалізуються програмні результати навчання (ПРН) щодо здатності до самоаналізу, управління класом та застосування диференційованого підходу до учнів. Програма вдало поєднує методичну підготовку з цифровими інструментами (використання віртуальних лабораторій, симуляцій), що дозволяє реалізувати дистанційне та змішане навчання на високому рівні. Про це свідчать результати діяльності магістрантів, які проходять практику в закладах загальної середньої освіти, зокрема і в Опорному комунальному закладі «Орієнтир» згідно договорів про співпрацю.

Попри загальну високу оцінку, пропоную звернути увагу на наступне:

1. STEM-орієнтація: Доцільно включити в методичний блок більше елементів STEM-освіти, оскільки інтеграція хімії та біології з фізикою та математикою є пріоритетом для сучасної природничої освіти.

2. Інклюзія: Враховуючи вимоги НУШ, варто підсилити компоненти, що стосуються адаптації хімічного експерименту для дітей з особливими освітніми потребами.

Освітньо-професійна програма «Середня освіта. Хімія. Біологія та здоров'я людини» є збалансованою, сучасною та повністю відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України. Програма готує фахівця, який здатен не просто «викладати предмет», а формувати особистість учня в умовах нової освітньої реальності.

Програма може бути рекомендована до використання для підготовки магістрів у закладі вищої освіти.

24.04.2026р.

Рецензент:

Вчитель-методист з хімії та біології,
заступник директора з навчально-методичної роботи
Опорного комунального закладу ЗСО «Орієнтир»
Петро-Михайлівської сільської ради Запорізької області

Олена ПОДЛЄВСЬКА